

III. etapa – Praktické ověření výsledků a jejich aplikace, vzdělávací aktivity

Část III.b: Postupná realizace vzdělávacích aktivit projektu v řešených územích

Výstup části III.b

Zpráva o realizaci dvoudenních vzdělávacích kurzů v pilotních regionech

dle smlouvy č. j. 956/2012-52, číslo smluv v CES: 4969 a 4969/1

Zpracováno v rámci projektu

CZ.1.04/4.1.00/62.00008

**ELEKTRONICKÁ METODICKÁ PODPORA TVORBY
ROZVOJOVÝCH DOKUMENTŮ OBCÍ**

31. října 2013

Zpracoval **GaREP, spol. s r. o. a e-Rozvoj.cz, s.r.o.**

OBSAH

ÚVOD	4
1. RÁMEC DVOUDENNÍCH VZDĚLÁVACÍCH KURZŮ	5
2. PRŮBĚH REALIZACE VZDĚLÁVACÍCH KURZŮ.....	6
2.1 Přehled kurzů	6
2.2 Průběh jednotlivých kurzů.....	6
2.3 Obrazová dokumentace z kurzů.....	11
PŘÍLOHY	29
Příloha 1: Prezentace ke kurzům	29
Příloha 2: Pracovní listy.....	29

ÚVOD

Předkládaný dokument byl zpracován v rámci **projektu CZ.1.04/4.1.00/62.00008 Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí**. Jde výstup části díla **III.b „Postupná realizace vzdělávacích aktivit projektu v řešených územích“** dle smlouvy č. j. 956/2012-52, CES 4969 uzavřené dne 1. března 2012 mezi Ministerstvem pro místní rozvoj (objednatel) a GaREP, spol. s r. o. (zhotovitel) a jejího 1. dodatku CES 4969/1 ze dne 8. 2. 2013. GaREP, spol. s r. o. řeší veřejnou zakázku ve sdružení s e-Rozvoj.cz, s.r.o. Dle této smlouvy je celkovým dílem „analýza současného stavu plánování rozvoje na obecní úrovni včetně návrhů a doporučení ve formě vytvořené komplexní metodiky a dále převedení metodiky do interaktivní elektronické aplikace“.

Obsahem části III.b byla realizace tří dvoudenních vzdělávacích kurzů v každém pilotním území (Liberecký, Pardubický a Zlínský kraj), tzn. minimálně 9 vzdělávacích modulů.

V **první kapitole předkládané zprávy** je zachycen celkový rámeček a obsah kurzů.

Ve druhé kapitole je uveden přehled kurzů a počtů jejich účastníků a následně popsán průběh jednotlivých vzdělávacích kurzů včetně fotografické dokumentace.

Samostatnou přílohou kurzů jsou prezentace sloužící lektorům k výkladu na jednotlivých kurzech.

V **příloze zprávy** jsou dále zařazeny **pracovní listy** sloužící k praktickému doplnění prezentací, které mohou být využity pro posílení praktických dovedností účastníků kurzů.

1. RÁMEC DVOUDENNÍCH VZDĚLÁVACÍCH KURZŮ

Cílem dvoudenních vzdělávacích kurzů bylo **rozvinout praktickou schopnost účastníků samostatně zvládnout tvorbu programu rozvoje obce (PRO) a související činnosti**. Z ověřování metodiky tvorby PRO v rámci části III.a zcela zřejmě vyplynulo, že představitelé obcí ani pomocí propracovaného systému elektronické metodické podpory plně nezvládnou všechny kroky bez možnosti konzultace s odborníkem na strategické plánování. Navržené kurzy byly jednou z cest, jak účastníkům z řad představitelů obcí a pracovníků obcí detailně vysvětlit různé přístupy k tvorbě PRO a zejména s nimi prodiskutovat a procvičit zvládnutí jednotlivých kroků tvorby PRO.

Kurzy byly interaktivní a účastníci byli vtaženi do diskuze a řešení s tvorbou PRO spojených problémů přednesených jednotlivými účastníky. Základní rozdíl oproti jiným vzdělávacím aktivitám v projektu byl v důrazu na rozvinutí schopnosti účastníka kurzu prakticky zvládnout dané téma tak, aby byl schopen následně samostatně práce na tvorbě PRO ve své obci.

Obsah kurzu

1. den

- Základní rámec plánování obcí (legislativa, uplatňované přístupy, stav plánování dle poznatků ze šetření v obcích)
- Význam plánování rozvoje (proč plánovat, zkušenosti obcí)
- Program rozvoje obce v kontextu řízení rozvoje obce (soubor plánovacích dokumentů obce a vztahy mezi nimi).
- Struktura programu rozvoje obce a specifikace jeho částí
- Možnosti tvorby programu rozvoje obce a zapojení aktérů a občanů
- Zpracování charakteristiky obce (získání informací, zpracování informací, zachycení souvislostí a srovnání s jinými územími)
- Provedení terénních šetření

Součástí výuky bylo i vystoupení pracovníků kraje s aktuálními informacemi týkajícími se rozvoje obcí.

2. den

- Formulace východisek pro návrhovou část
- Formulace vizí a cílů (strategické myšlení)
- Sestavení opatření a aktivit
- Nastavení podmínek pro realizaci programu rozvoje obce (nastavení systému sledování a vyhodnocování programu)
- Způsoby aktivizace občanů

Část výuky v rámci 2. dne proběhne v terénu, kde budou prakticky ilustrovány vybrané body výkladu.

V každém z pilotních krajů (Liberecký, Pardubický, Zlínský) byly uskutečněny 3 dvoudenní kurzy. Účastníky kurzů byli voleni představitelé obcí (starosta, místostarosta, zastupitelé) a pracovníci městských a obecních úřadů.

Účastníci kurzu obdrželi podpůrný studijní materiál tvořený prezentacemi přednesenými na kurzu a kompletní metodikou tvorby programu rozvoje obce.

2. PRŮBĚH REALIZACE VZDĚLÁVACÍCH KURZŮ

2.1 PŘEHLED KURZŮ

Přehled dvoudenních kurzů „Tvorba programu rozvoje obce“ uskutečněných v rámci části III.b řešení projektu „Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí

Kraj	Místo konání	Termín kurzu	Počet účastníků z řad cílové skupiny*
Liberecký	Česká Lípa – hotel Olympia, Bulharská 853	5. – 6. září	60
	Český Dub – hotel Penalta, Husova 159/3	3. – 4. října	
	Semily – Sportovní centrum Semily, 3. května 327	24. – 25. října	
Pardubický	Svitavy – Multikulturní centrum Fabrika, Wolkerova alej 92/18	18. – 19. září	61
	Letohrad – Městský úřad, Václavské nám. 10	10. – 11. října	
	Lázně Bohdaneč – Léčebné lázně Bohdaneč, Masarykovo nám. 6	17. – 18. října	
Zlínský	Modrá – Hotel U Skanzenu, Modrá 227	12. – 13. září	64
	Holešov – Zámek Holešov, nám. F. X. Ríchtra 190	8. – 9. října	
	Rožnov pod Radhoštěm – Hotel Eroplán, Ostravská 451	15. – 16. října	
CELKEM			185

*Představitelé obcí a pracovníci obecních a městských úřadů; kurzů se rovněž účastnilo několik zástupců místních akčních skupin a krajských úřadů.

2.2 PRŮBĚH JEDNOTLIVÝCH KURZŮ

Česká Lípa 5. – 6. září

V prvním dnu semináře proběhla přednáška dle parametrů projektu – 5 návazných přednáškových bloků – teoretické poznatky doplněné o praktické příklady k jednotlivým přednáškovým částem. Druhý den proběhla komentovaná diskuse k programu rozvoje města Česká Lípa, k jeho tvorbě a realizaci a následovala exkurze, na které se účastníci seznámili s vybranými praktickými příklady realizace rozvojových aktivit ve městě. Seminář zahájila starostka města Česká Lípa, paní Mgr. Hana Moudrá. Přednáškovou část vedl Ing. Petr Ponikelský (e-Rozvoj.cz, s.r.o.), rozvojové aktivity města Česká Lípa prezentovala paní Bc. Jolana Nebřenská, vedoucí odboru rozvoje, majetku a investic městského úřadu Česká Lípa.

Struktura účastníků byla velmi pestrá – zástupci různých velikostních kategorií obcí od cca 200 obyvatel až po pracovníky odborů rozvoje magistrátů města Liberec a Děčín. V průběhu přednáškového dne proběhlo několik diskusních minibloků ke klíčovým metodickým a obsahovým prvkům projektu MPPO. Z těchto diskusí vyplynulo, že nastavení obsahu, rozsahu a procesních prvků

metodiky a systému MPPO je využitelné pro všechny velikostní skupiny obcí. I přesto, že je systém metodicky koncipován především pro menší obce a města do cca 20 tis. obyvatel, řada metod, postupů a nástrojů je plně využitelná i pro velká města typu Liberec, Děčín. Zástupci obou těchto měst též deklarovali vstup do systému po jeho uvedení do provozu. Mezi posluchači byli i úplní nováčci (představitelé obecních samospráv). Tito účastníci hodnotili prezentovaný systém jako poměrně rozsáhlý, avšak srozumitelný a vyjádřili zájem o elektronickou verzi, která podstatným způsobem tvorbu programu rozvoje obce zjednoduší. Účastníci se většinově shodli též na tom, že je třeba, aby měl elektronický systém zajištěnou „lidskou“ metodickou podporu, na kterou by bylo možné se obrátit s konkrétním dotazem, případně se žádostí o pomoc s vyřešením konkrétní situace v tvorbě PRO prostřednictvím elektronického nástroje.

Český Dub 3. – 4. října

V prvním dnu semináře proběhla přednáška dle parametrů projektu – 5 návazných přednáškových bloků – teoretické poznatky doplněné o praktické příklady k jednotlivým přednáškovým částem. Druhý den proběhla komentovaná diskuse k programu rozvoje města Český Dub, k jeho tvorbě, realizaci a aktualizaci a následovala exkurze, na které se účastníci seznámili s vybranými praktickými příklady realizace rozvojových aktivit ve městě. Seminář zahájil zástupce realizátora projektu pan Ing. Josef Vlk, CSc. z Ministerstva pro místní rozvoj a starosta města Český Dub pan PaedDr. PhDr. Jiří Miler, Ph.D., který v rámci druhého dne též prezentoval praktické zkušenosti z tvorby programu rozvoje města v r. 2007 a následně jako pilotní obec v r. 2013 v rámci projektu MPPO a spolukomentoval exkurzi po rozvojových aktivitách města. Přednáškovou část vedl Ing. Petr Ponikelský (e-Rozvoj.cz, s.r.o.).

Město Český Dub se zapojilo do projektu MPPO jako pilotní město pro věření metodiky zpracování programu rozvoje obce. Jako jediná pilotní obec z Libereckého kraje také v rámci systému MPPO Český Dub ověřil metodiku při aktualizaci PRO, nikoliv pouze při tvorbě zcela nového dokumentu. Zkušenosti s metodikou a její aplikací má tak město poměrně výrazné a zejména druhý den semináře to výrazně potvrdil. Prvního přednáškového se zúčastnili ve velké většině zástupci a představitelé menších obcí a měst. Kromě Libereckého kraje, pro jehož obce byl seminář primárně určen, byla zaznamenána účast i zástupců obcí ze Středočeského a Plzeňského kraje. Účastníci byli většinou starostové či jiní představitelé obcí, kteří měli s koncepčním řízením rozvoje obce již poměrně značné zkušenosti. Toto se odráželo zejména v poměrně bohaté diskusi k zásadním tématům – závaznost, resp. povinnost zpracování programů rozvoje obcí, vztah PRO a územního plánování, vztah PRO k poskytovaným dotacím, reálnost metodických postupů a používaných nástrojů, využití výsledků zpracování PRO, apod. Z diskuse jednoznačně vyplynulo, že celý projekt MPPO je velmi dobře nastavený a mohl by být z hlediska dalšího rozvoje obcí klíčový. Zásadní jsou přitom meziúrovňové prostupnosti pro formulaci regionální politiky – kraj uvidí v systému požadavky a reálné potřeby obcí, stejně tak centrální úroveň regionální politiky – MMR totéž uvidí po jednotlivých krajích v rámci celé ČR. Účastníci kurzu si od tohoto slibují přesnější cílení podpůrných nástrojů regionální politiky (krajské, národní) zaměřené na zcela konkrétní, regionálně diferencované, potřeby obcí.

Semily 24. – 25. října

V prvním dnu semináře proběhla přednáška dle parametrů projektu – 5 návazných přednáškových bloků – teoretické poznatky doplněné o praktické příklady k jednotlivým přednáškovým částem. Druhý den proběhla komentovaná diskuse k programu rozvoje města Semily, k jeho tvorbě a realizaci a následovala exkurze, na které se účastníci seznámili s vybranými praktickými příklady realizace rozvojových aktivit (zejména investičních) ve městě. Seminář zahájila 1. místostarostka města paní Ing. Marcela Volšíčková. Přednáškovou část vedl Ing. Petr Ponikelský (e-Rozvoj.cz, s.r.o.), zpracování plánu rozvoje města a následně v rámci exkurze rozvojové aktivity města Semily prezentoval pan Ing. Vladimír Bělonohý, vedoucí odboru rozvoje a správy majetku městského úřadu Semily.

Oproti předchozím dvěma seminářům se tohoto semilského účastnili téměř výhradně zástupci a představitelé malých obcí, včetně paní starostky z nejmenší obce Libereckého kraje. Účast opět přijali i představitelé měst a obcí ze sousedních krajů – Středočeského a Královéhradeckého. Zejména zástupci malých obcí velmi živě a zcela pragmaticky diskutovali zejména otázku náročnosti zpracování, obtížnosti zapojování dalších aktérů, zájem veřejnosti o aktivity tohoto typu a otázku finanční rozpočtové bariéry. Velmi kladně byla přijímána myšlenka projektu MPPO zpřesnit a podstatným způsobem zlepšit cílení nástrojů regionální politiky (krajské, národní). Velmi výrazným způsobem byla též diskutována problematika velkého počtu malých obcí v ČR a podmínky případného spojování obcí, kdy samotní starostové těch nejmenších obcí cítí na jedné straně absolutní marnost jakéhokoliv svého konání a na straně druhé uvažují o případném spojení s jinou obcí jen za podmínek určité míry finanční a rozhodovací autonomie. Prezentovaná metodika a její transformace do on-line systému MPPO je účastníky semináře vnímána jako smysluplné a srozumitelné. Poněkud skeptičtější jsou starostové k následnému plánovanému využívání výstupů tohoto systému.

Svitavy 18. – 19. září

V prvním dnu semináře proběhla přednáška dle parametrů projektu – 4 návazné přednáškové bloky – teoretické poznatky doplněné o praktické příklady k jednotlivým přednáškovým částem, druhý den proběhl závěrečný přednáškový blok a návazná exkurze. Seminář zahájil zástupce Krajského úřadu Pardubického kraje Mgr. Miroslav Smejkal. Přednáškovou část vedli Mgr. Jan Holeček a RNDr. Kateřina Synková (GaREP, spol. s r.o.). Druhý den seznámil účastníky s praxí rozvoje města Svítavy starosta Mgr. David Šimek, který následně i vedl část exkurze, na níž účastníky kurzu seznámil s příklady dobré i špatné praxe města v realizaci rozvojových projektů. Druhou část exkurze účastníci absolvovali s panem René Hnátem, vedoucím Svitavského stadionu.

Semináře se zúčastnili převážně starostové malých obcí, z větších měst (Polička, Moravská Třebová, Svítavy) se účastnili zejména zaměstnanci úřadu. Míra zkušenosti účastníků se strategickým plánováním byla různá, ale většina z nich se již v nějaké formě s problematikou strategických plánů setkala – i když v některých případech ne s obecními dokumenty, ale se strategickými plány Leader. Diskuze probíhala především ke tvorbě analytické a návrhové části. Tyto dvě přednášky byly vedeny spíše seminářovou formou, kdy přednášející s účastníky částečně volně diskutovali k jednotlivým tématům z těchto přednášek. Hlavními problémy, jichž se diskuze týkala, byl přístup k realizaci terénních šetření a způsoby vyhodnocování, nutný obsah analytické části a možné zdroje dat, přístupy k formulaci cílů (obecný vs. konkrétní pohled na rozvoj obce). Následně bylo diskutováno také vybalancování operativní a koncepční činnosti starosty. Co se týče metodiky tvorby PRO, zdálo se účastníkům na počátku kurzu velmi obsáhlá a podrobná (částečně i složitá), ale po skončení přednášek ji již považovali za přehlednou a srozumitelnou. Připravovaný elektronický systém účastníci velmi vítali, jednak coby zdroj statistických dat (které nemusejí vyhledávat jinde), jednak i jako šablonu pro tvorbu dokumentu.

Letohrad 10. – 11. října

V prvním dnu semináře proběhla přednáška dle parametrů projektu – 5 návazných přednáškových bloků – teoretické poznatky doplněné o praktické příklady k jednotlivým přednáškovým částem, druhý den proběhla návazná exkurze. Seminář zahájil zástupce Krajského úřadu Pardubického kraje Mgr. Miroslav Smejkal. Přednáškovou část vedli Mgr. Jan Holeček a RNDr. Kateřina Synková (GaREP, spol. s r.o.). Druhý den vedl exkurzi včetně úvodního slova o přípravě a realizaci rozvojových projektů města Ing. Josef Franc, zaměstnanec městského úřadu věnující se projektům, dotacím a krizovému řízení.

Účastníky kurzu tvořili téměř výhradně starostové malých obcí, značná část z nich dosud žádnou zkušenost se strategickým plánováním a tvorbou koncepčních dokumentů neměla. Mezi účastníky byla i starostka obce Helvíkovice, která byla jednou z pilotních obcí, v nichž byla ověřována metodika

MPPO. Starostka uvítala možnost hlouběji se seznámit s problematikou strategického plánování, a vzhledem ke svým zkušenostem s metodikou tvorby PRO byla cenným přispěvatelem do diskuze. Diskuze však nebyla příliš intenzivní, pravděpodobně v souvislosti s tím, že se často jednalo o první seznámení účastníků s tématem strategického plánování. Dotazy a komentáře byly spíše doplňujícího a zpřesňujícího charakteru, v nichž účastníci žádali rozvést některé přednášené skutečnosti. V rámci exkurze se diskuze týkala především konkrétních aspektů přípravy nebo realizace prezentovaných projektů – tedy skutečností, které by mohli účastníci využít pro vlastní projekty. Vzhledem k tomu, že účastníky byli především představitelé malých obcí, vnímali velmi pozitivně připravovaný elektronický systém, který jim přípravu PRO zjednoduší. Apelovali však na co největší jednoduchost systému, aby tvorba dokumentu nebyla příliš zatěžující.

Lázně Bohdaneč 17. – 18. října

V prvním dnu semináře proběhla přednáška dle parametrů projektu – 5 návazných přednáškových bloků – teoretické poznatky doplněné o praktické příklady k jednotlivým přednáškovým částem, druhý den proběhla návazná exkurze. Seminář zahájil, stejně jako u obou předchozích kurzů v Pardubickém kraji, zástupce Krajského úřadu Pardubického kraje Mgr. Miroslav Smejkal. Přednáškovou část vedli Mgr. Jan Holeček a RNDr. Kateřina Synková (GaREP, spol. s r.o.). Principy rozvoje města, strategický dokument i realizované projekty (včetně problémů, které některé projekty vyvolaly) představila druhý den účastníkům starostka města Lázně Bohdaneč Ing. Květoslava Jeníčková.

Kurzu se zúčastnili téměř výhradně starostové, pouze ze dvou obcí přijeli zaměstnanci úřadu. Tento kurz byl z Pardubického kraje jediný, jehož se zúčastnil i zástupce jiného kraje – jeden starosta z kraje Středočeského. Zkušenosti se strategickým plánováním měla menší část z nich. Diskuze se tedy týkala jak upřesnění a rozvedení některých přednášených témat, tak také zkušeností a postřehů z „rozvojové“ praxe účastníků. Z diskuze vyplynula užitečnost strategických plánů pro rozvoj obcí, ale na druhé straně byla zdůrazňována potřeba jednoduché metodiky tvorby dokumentu, s níž si pak poradí i malé obce. Více se diskuze věnovala také způsobům komunikace s veřejností a přístupům k zapojení veřejnosti do tvorby strategického dokumentu. Na prezentovanou metodiku tvorby PRO byly ohlasy účastníků příznivé.

Modrá 12. – 13. září

Seminář zahájil a účastníky přivítal starosta obce Modrá Miroslav Kovářík. V prvním dnu semináře byly dle plánovaného programu předneseny 4 přednáškové bloky. Výklad doplnila PhDr. Jana Pšejová z Krajského úřadu Zlínského kraje prezentací k přípravě kohezní politiky pro období 2014–2020. Druhý den proběhl poslední přednáškový blok a byla provedena stručná rekapitulace celého procesu tvorby PRO. Navázal starosta obce Modrá Miroslav Kovářík velmi poutavou prezentací o plánování rozvoje v obci Modrá doplněnou o obrazovou dokumentaci k jednotlivým rozvojovým tématům. Následovala komentovaná exkurze do vybraných turistických areálů vybudovaných obcí. Šlo o areál Živá voda a Archeoskanzen. Starosta vysvětlil vývoj obou projektů. Projekty zaměstnávají několik pracovníků a generují vysokou návštěvnost obce. Díky koncepčnímu přístupu k rozvoji a dvaceti letům usilovné práce na naplnění vizí z počátku 90. let se podařilo např. vybudovat soustavu rybníků nad obcí, udržet a rozvinout tradiční slovácký charakter obce či přeložit veškeré elektrické sítě do země. Přednáškovou část vedli Ing. Jan Binek, Ph.D. a Ing. Roman Chmelař (GaREP, spol. s r.o.).

Účastníci byli především z řad menších obcí, dále se účastnily vždy skupiny úředníků z několika středně velkých měst. V průběhu přednášek byl diskutován vztah strategického a územního plánování a využití územních analytických podkladů. Rozvinula se živá diskuze k realizaci dotazníkových šetření a také k možnostem zapojování obyvatel.

Holešov 8. – 9. října

V prvním dnu semináře proběhla přednáška dle parametrů projektu – 5 návazných přednáškových bloků – teoretické poznatky doplněné o praktické příklady k jednotlivým přednáškovým částem, druhý den proběhla návazná exkurze. Přednáškovou část vedli Ing. Jan Binek, Ph.D. a Ing. Roman Chmelař (GaREP, spol. s r.o.). Výklad doplnila PhDr. Jana Pšejová z Krajského úřadu Zlínského kraje prezentací k přípravě kohezní politiky pro období 2014–2020. V rámci exkurze byl navštíven zámek Holešov, který město cca před deseti lety získalo a nyní jej obnovuje a rozvíjí v něm různorodé aktivity. Při komentované prohlídce města byla navštívena i synagoga a historická kovárna a byly zde diskutovány rozvojové souvislosti města.

Struktura účastníků kurzu byla různorodá. Trochu více dominovali zástupci měst. Kurzu se účastnilo i několik pracovníků věnujících se plánování v rámci MAS. Vedle diskuze k dotazníkovým šetřením a zapojování veřejnosti byla věnována značná pozornost možnostem širšího využití metodiky tvorby programu rozvoje obce, např. pro plánování dobrovolných svazků obcí či místních akčních skupin. Ohlasy na metodiku tvorby PRO byly příznivé.

Rožnov pod Radhoštěm 15. – 16. října

Seminář zahájila a účastníky přivítala starostka města Rožnov pod Radhoštěm Bc. Markéta Blinková. V prvním dnu semináře bylo předneseno všech 5 přednáškových bloků. Výklad doplnila PhDr. Jana Pšejová z Krajského úřadu Zlínského kraje prezentací k přípravě kohezní politiky pro období 2014–2020. Přednáškovou část vedli Ing. Jan Binek, Ph.D. a Ing. Roman Chmelař (GaREP, spol. s r.o.).

Druhý den proběhla komentovaná exkurze vedená tiskovým mluvčím Městského úřadu Rožnov pod Radhoštěm Tomášem Grossem. Byla navštívena Jurkovičova rozhledna, kterou město nedávno vybudovalo dle více než 100 let starých skic architekta Dušana Sama Jurkoviče. Z rozhledny byl přiblížen s nadhledem rozvoj města. Byla diskutována otázka přeměny průmyslové výroby po roce 1990, problematika trhu práce a také prostorový rozvoj vybraných částí města. Z rozhledny prošli účastníci do města přes areál Valašského muzea v přírodě. Následovalo představení podnikatelského záměru pivních a mořských lázní v prostorách rožnovského pivovaru.

Účastníci byli opět především z řad menších obcí, dále se účastnily vždy skupiny úředníků z několika středně velkých měst. V diskuzi byly řešeny otázky pokrytí analytické části informačními zdroji (a přesnost a využitelnost vybraných zdrojů), způsoby provádění terénních šetření či cesty k aktivizaci obyvatel. Účastníci se zajímali o fungování webové aplikace pro tvorbu PRO a o termín jejího zpřístupnění.

Klíčové závěry ze seminářů

Přestože semináře probíhaly v různých krajích a s různými typy účastníků, lze zobecnit některé základní skutečnosti, které ze seminářů vyplynuly:

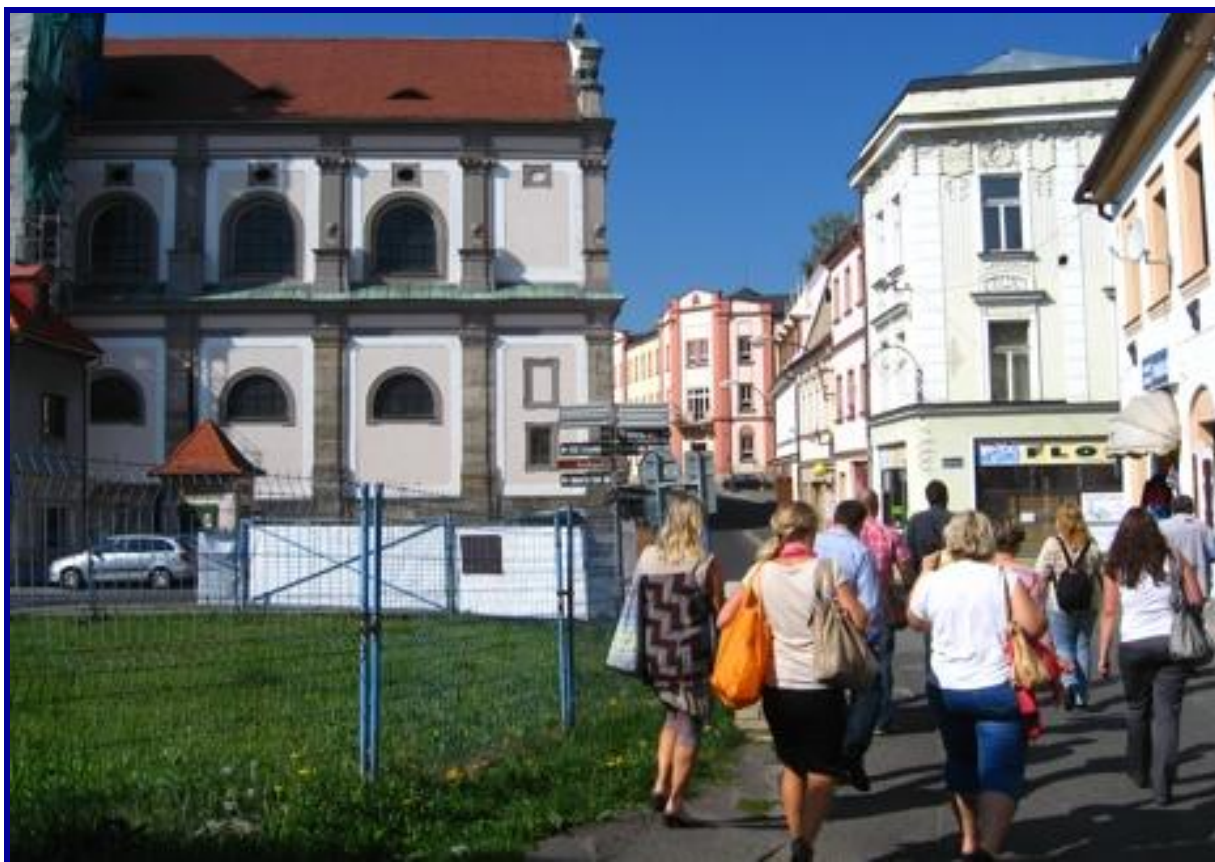
1. V rámci systému je třeba zajistit odbornou metodickou podporu on-line dostupnou všem obcím v ČR, a také propracovat systém nápovědy (metodické informace, příklady).
2. Přípravovaný elektronický systém by se měl intenzivně propagovat a uvádět, že systém bude obcím dostupný bezplatně a že uživatelům bude k dispozici i metodická podpora.
3. Pro využití obsahového potenciálu elektronického systému MPPO je třeba začlenit jej mezi standardní analytické nástroje krajů a MMR při formulaci regionální politiky (krajské, národní).

Z podnětů některých malých obcí účastnících se seminářů vyplynul fakt, že tyto obce by byly ochotné se spojit s jinou (větší) obcí, pokud by jim byla garantována určitá míra investic. Bylo by vhodné, aby MMR ČR jako úřad zodpovídající za regionální politiku ČR ve spolupráci s MV ČR jako garantem fungování územních samospráv vypracovalo analýzu přínosů a dopadů spojování obcí v ČR s navržením modelu zajištění určité míry ekonomické a samosprávné autonomie připojovaným obcím.

2.3 OBRAZOVÁ DOKUMENTACE Z KURZŮ

Česká Lípa 5. – 6. září

Český Dub 3. – 4. října

Semily 24. – 25. října

Svitavy 18. – 19. září

Letohrad 10. – 11. října

Lázně Bohdaneč 17. – 18. října

Modrá 12. – 13. září

Holešov 8. – 9. října

Rožnov pod Radhoštěm 15. – 16. října

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA 1: PREZENTACE KE KURZŮM

P1: Informace o projektu MMR, rámec, význam a stav plánování obcí

P2: Program rozvoje obce – kontext, struktura, tvorba

P3: Tvorba analytické části programu rozvoje obce

P4: Tvorba návrhové části programu rozvoje obce

P5: Podmínky pro realizaci programu rozvoje obce a aktivizace obyvatel

Viz samostatné soubory ve formátu powerpoint.

PŘÍLOHA 2: PRACOVNÍ LISTY

Pracovní list A: Podklad pro nastavení procesu tvorby programu rozvoje obce

Pracovní list B: Typy otázek v dotaznících

Pracovní list C: Zařazování výroků SWOT analýzy fiktivní obce

Pracovní list D: Podklad pro provázanou tvorbu jednotlivých úrovní návrhové části pro

PRACOVNÍ LIST A:

PODKLAD PRO NASTAVENÍ PROCESU TVORBY PROGRAMU ROZVOJE OBCE

ÚKOL: Specifikujte modelový průběh tvorby PRO Vaší obce a jeho obsah výběrem z možností v následujících tabulkách.

Obsah dokumentu

Část dokumentu	Základní obsah		Volba rozšíření
A. Analytická část			
A.1 Charakteristika obce	1. Území 2. Obyvatelstvo 3. Hospodářství 4. Infrastruktura 5. Vybavenost 6. Životní prostředí 7. Správa obce		• Výsledky šetření obyvatel • Výsledky šetření podnikatelů • Výsledky šetření neziskových organizací • Srovnávací analýza
A.2 Východiska pro návrhovou část	Silné a slabé stránky		• Limity rozvoje • Problémová analýza • SWOT analýza • Vyhodnocení předchozího programu rozvoje obce • Vyhodnocení vazeb dalších koncepčních dokumentů
B. Návrhová část			
B.1 Strategická vize	Vize	 let (10–20 let)	• Principy rozvoje • (Dlouhodobé) strategické cíle • (Střednědobé) programové cíle
B.2 Opatření a aktivity	Opatření Aktivity	 let (4–7 let)	• Specifikace opatření • Detailnější specifikace aktivit • Zásobník aktivit
B.5 Podpora realizace programu	1. Organizační zajištění realizace 2. Nejbližší kroky 3. Způsob vyhodnocování a aktualizace dokumentu		
Akční plán	—		• Akční plán rok(y) (1–2 roky)

Způsob tvorby PRO

Možnost tvorby	Volba nastavení			
Způsob zpracování	- Plně vlastními silami - S využitím externího odborného subjektu, a to a) na metodickou podporu procesu tvorby b) na zpracování dílčích částí a na pomoc při řízení procesu c) na zpracování komplexních podkladů a kompletaci díla a na kompletní řízení procesu tvorby			
Realizační tým (kdo bude PRO psát, vytvářet podklady pro jednání apod.)	Složení:			
Pracovní skupina (reprezentanti různých skupin z obce – vyjadřují se k návrhům realizačního týmu)	ANO		NE	
	Počet setkání:			
	Složení:	a) Členové zastupitelstva obce b) Vybraní členové zastupitelstva obce + zástupci různých skupin občanů, podnikatelů, neziskových organizací apod. c) Zástupci různých skupin občanů, podnikatelů, neziskových organizací apod. d) jiné:		
Setkání s občany	Počet setkání:			
Realizace šetření	- ANO - šetření obyvatel - šetření podnikatelů - šetření neziskových organizací - jiné šetření		NE	
Základní podklady	- Předchozí PRO - Další koncepční dokumenty obce Územní plán			
Projednání a schválení záměru a postupu zpracování v orgánech obce	v zastupitelstvu obce	• ANO	– NE	
	v radě obce	• ANO	– NE	
	ve výborech zastupitelstva obce	• ANO	– NE	
	v komisi rady obce	• ANO	– NE	

PRACOVNÍ LIST B:
TYPY OTÁZEK V DOTAZNÍCÍCH

OTEVŘENÉ OTÁZKY (respondenti píšou své názory)

1. Co Vás v obci nejvíce trápí a co by se mělo změnit? Stručně napište.

.....

2. Ve které obci či městě nejčastěji nakupujete? Napište název místa. Nenakupujete-li, proškrtněte.

- a/ základní potraviny
b/ velký nákup potravin
d/ obuv, oděvy
e/ průmyslové zboží

3. Kdybyste byl/a starostou/starostkou, do čeho byste v obci investoval/a, kdybyste měl/a:

1. 0,5 mil. Kč.....
2. 10 mil. Kč.....

UZAVŘENÉ OTÁZKY (respondenti vybírají z možností)

4. Sousedské vztahy ve Vaší obci považujete za:

1. velmi dobré	4. špatné
2. docela dobré	5. nedovedu posoudit
3. ne moc dobré	

16. Znáte členy zastupitelstva vaší obce

1. Všechny	3. Některé
2. Většinu	4. Nikoho

POLOOTEVŘENÉ OTÁZKY (respondenti vybírají z možností a dopisují údaje)

6. Jak dlouho žijete v obci?

1. Od narození
2. let

7. Jakým směrem by se podle Vás měla vaše obec rozvíjet v nejbližších deseti letech? Která oblast by se měla posílit? Zakroužkujte maximálně tři oblasti.

1. rozvoj zemědělství a lesnictví	7. rozvoj sociálního zázemí obce
2. rozvoj řemeslné a rukodílné výroby	8. zlepšení vzhledu obce
3. rozvoj cestovního ruchu a turistiky	9. zlepšení životního prostředí v obci
4. výstavba nových rodinných domů	10. řešení dopravní situace v obci
5. výstavba nájemních bytů	11. výstavba nájemních bytů v obci
6. podpora setrvání mladých lidí v obci	12. jiná oblast, jaká

8. Jste členem nějakého spolku, neziskové organizace působící v obci?

1. Ano

Jakého?

2. Ne

9. Místo Vaší práce:

1. v obci

2. v okresním městě

3. jinde – kde:

4. nepracuji

5. studuji

6. jiné

BATERIE OTÁZEK (respondenti vybírají z možností u několika témat se stejnou škálou možných odpovědí)

10. Pokuste se zhodnotit Vaši obec z hlediska níže uvedených podmínek: V každém řádku zakroužkujte číslici, která odpovídá míře Vaší spokojenosti.

		Velmi spokojen	Spíše spokojen	Spíše nespokojen	Velmi nespokojen	Je mi to lhostejné
1	Pracovní příležitosti	1	2	3	4	5
2	Obchody a služby	1	2	3	4	5
3	Školství	1	2	3	4	5
4	Zdravotnictví	1	2	3	4	5
5	Veřejná doprava	1	2	3	4	5
6	Životní prostředí	1	2	3	4	5

11. Jaký druh dopravního prostředku používáte nejčastěji? Zakroužkujte v každém řádku.

	osobn í auto	auto- bus	vlak	kolo, motorka	chodí m pěšky	nechodím
a/ při cestě do práce, do školy	1	2	3	4	5	6
b/ za nákupy, službami	1	2	3	4	5	6
c/ k praktickému, zubnímu lékaři	1	2	3	4	5	6

PRACOVNÍ LIST C:

ZAŘAZOVÁNÍ VÝROKŮ SWOT ANALÝZY FIKTIVNÍ OBCE

ÚKOL: Rozdělte následující výroky vždy na vnitřní faktory (silné/slabé stránky) a vnější faktory (příležitosti/ohrožení) – uveďte čísla výroků do tabulky pod seznamem.

Silné stránky, příležitosti

	Silné stránky	Příležitosti
1. snadná prostorová dostupnost významných center		
2. zvyšování úrovně vzdělanosti obyvatelstva		
3. dobré hospodaření organizací města		
4. zajištění kvalitnější dopravní obslužnosti obce veřejnou dopravou		
5. stabilizovaná sociální situace		
6. změna rozpočtového určení daní		
7. unikátnost a různorodost atraktivit CR		
8. aktivizace MAS, jejímž členem je obec		
9. dostatečné a kvalitní předškolní a základní vzdělání		
10. zdravé životní prostředí		
11. pokračující trend orientace podnikatelských subjektů na sektor služeb		
12. dobudovaná technická infrastruktura		
13. atraktivní krajina, příroda		
14. zvýšení atraktivity obce pro mladé lidi (rodiny s dětmi)		

Slabé stránky, ohrožení

	Slabé stránky	Ohrožení
1. pokles počtu obyvatel způsobené stále negativním saldem přirozené měny		
2. zhoršování věkových poměrů v obci (nárůst podílu seniorů)		
3. možná devastace krajiny neregulovanými aktivitami cestovního ruchu		
4. rostoucí míra nezaměstnanosti		
5. nízký počet dokončených bytů v posledních letech		
6. splavování ornice a eroze půdy následkem intenzivního zemědělství		
7. vysoký podíl dlouhodobě nezaměstnaných		
8. zhoršení krajinného rázu nadměrnou těžbou dřeva v lesích soukromých vlastníků		
9. odsunutí stavby obchvatu obce		
10. nevyužívaný potenciál cestovního ruchu		
11. nedostatek volnočasových aktivit, slabá spolková činnost		
12. pokračující neřešení stavu silnic II. a III. třídy krajem		
13. malý rozsah dopravní obslužnosti veřejnou dopravou mimo pracovní dny		
14. problematický stav místních komunikací		
15. pokračující demografické stárnutí populace		
16. pokračování či prohlubování ekonomické recese		

PRACOVNÍ LIST D:

PODKLAD PRO PROVÁZANOU TVORBU JEDNOTLIVÝCH ÚROVNÍ NÁVRHOVÉ ČÁSTI PRO

ÚKOL: Vytvořte cíle, opatření a aktivitu (či aktivity) pro libovolné Vámi zvolené téma.

Strategický cíl: (dlouhodobý, nad horizont platnosti PRO)

Programový cíl: (střednědobý, pro období platnosti PRO)

Opatření: (soubor aktivit k určitému tématu/prostoru)

Aktivity: (konkrétní akce, činnost v rámci opatření)

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Komentář:					
Komentář:					

ÚKOL: Pro výše definované cíle, opatření a aktivity navrhnete ukazatele pro sledování jejich plnění (resp. způsob sledování plnění).

Hodnoticí indikátory

(způsob sledování a hodnocení plnění návrhové části)

Strategický cíl:

Programový cíl:

Opatření:

Aktivity:

Aktivita 1:

Aktivita 2: